

L'artista torturat - Joey Goebel

Repassant les biografies dels grans artistes, sobretot dels últims temps, és fàcil adonar-se que el que tenen en comú és el fracàs social. Hi predominen les incomprendions, els abandonaments, les frustracions i la soledat, per no esmentar el suïcidi. Fa l'efecte que com més van ser frustrats en les seves expectatives, sobretot d'indole sentimental, més perdurable ha esdevingut la seva obra. Doncs bé, a la novel·la de Joey Goebel (*Kentucky*, 1980), aquest és precisament l'objectiu de l'empresa New Renaissance: seleccionar joves talents de les arts i sotmetre'ls a una tortura psicològica sistemàtica. Cadascun d'aquests joves disposa d'un agent que s'encarrega de traumatitzar-lo durant tota la vida, per exemple expulsant preventivament de la seva vida els candidats més fermes a formar parella estable. A la novel·la, l'artista torturat es diu Vincent i el seu agent, Harlan Eiffer, és el narrador. Però no ens confonguem: ni el conte de Kipling ni la novel·la de Goebel són antiartístics, i menys encara misògins. "Sostinc que un artista és un ésser humà superior a qualsevol directiu executiu en cap, president o rei", afirma Harlan Eiffer, "tot i que inferior, en tot cas, a la majoria de les dones".

La idea és agosarada, i en podria haver sortit fàcilment un bon relat curt, però Goebel aconsegueix convertir-la en una novel·la de gairebé tres-centes pàgines que manté les expectatives del lector raonablement altes. L'eix de llibre no és tant el sofriment de Vincent, el jove artista, com la relació que estableix amb el seu agent, Harlan, el qual de vegades es veu temptat d'anteposar la consciència a l'eficàcia. Si hi afegim els parents respectius, les relacions sentimentals i diferents executius de l'empresa New Renaissance, obtenim una novel·la àgil i densa alhora, que ens desperta l'interès per la resolució de la trama, però també per les relacions entre aflicció i inspiració i, en un sentit més antropològic, pels efectes de la indústria de l'oci.

Aquest és l'altre eix. L'objectiu de New Renaissance no és només descobrir i modelar nous artistes, sinó posar les seves obres en circulació per elevar el nivell cultural de l'audiència. Es tracta de produir art, no només entreteniment. Topem, així, en primer lloc, amb el vell dilema moral entre el fi i els mitjans: ¿val la pena sacrificar la felicitat d'un jove talent si a canvi les masses s'inicien en l'art de debò? Més endavant, redescobrirem, per si ho havíem oblidat, la tendència dels mitjans de comunicació a digerir i incorporar, liofilitzades i domesticades, fins les idees més genials o subversives. És més fàcil canviar les tendències de consum que no pas alterar la dinàmica de mercat, un tòtem consagrat per l'estadística, l'únic criteri inqüestionable.

La vella idea de “lluitar des de dins” es revela aviat com una quimera, ja que triomfar implica ser abduït per les mateixes dinàmiques contra les quals es lluitava. En el cas dels becaris de New Renaissance, l’agent s’encarrega de resoldre una contradicció molt habitual en el món de l’espectacle: quan un artista triomfa s’acaba el sofriment, i si s’acaba el sofriment ja no pot ser un artista. L’agent Harlan s’encarrega de vendre i distribuir les cançons i els guions cinematogràfics i televisius de Vincent, però també s’assegura que el seu aclaparament no disminueixi en absolut, sigui cremant-li la casa o fent-li creure que ha contret la tuberculosi, obligant-lo a prendre drogues sense que se n’adoni, o fent fora el seu millor amic i regalant-li una guitarra per compensar la pèrdua. És així com es manté viva la flama de l’enyor, del sofriment i, en definitiva, de la inspiració. Tots patim, es justifica Harlan, només que Vincent aprofita aquest patiment per crear obres d’art que, immediatament i gràcies a la maquinària de New Renaissance, es converteixen en èxits d’audiència. Tot i així, Harlan es mostra sensible a les amargues constatacions de Vincent: “Ja és ben trist que la pròpia existència només serveixi de material per escriure”.

-Mira totes aquestes parelles tan felices -diu Vincent.

-Però no saben escriure com tu -respon Harlan.